

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IV Wydział Karny–Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Hanna Bartkowiak

Protokolant: p.o. staż. Mikołaj Dąbrowski

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Jacka Derdy

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2023 r.

sprawy **A. Ł. (1)**

oskarżonego z art. 244 kk i art. 180a kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie

z dnia 3 października 2022 r., sygn. akt II K 1187/21

1. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.
2. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł, w tym wymierza mu opłatę za II instancję w kwocie 120 zł.

Hanna Bartkowiak

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 233/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 3 października 2022 r., sygn. akt II K 1187/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC

ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
3.1.	<p>Obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, a mianowicie:</p> <p>1) art. 244 kk (apelujący w sposób oczywisty omyłkowo wskazał art. 224 kk) polegającą na błędnym zastosowaniu tego przepisu i błędnym uznaniu, że oskarżony kierując samochodem w dniu 9 maja 2021 r. naruszył zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 21 lutego 2017 r. w sprawie II K 225/16 na okres 3 lat, pomimo że wymieniony wyżej wyrok uprawomocnił się w dniu 21 grudnia 2017 r., co oznacza, iż okres zakazu prowadzenia przez oskarżonego wszelkich pojazdów upłynął w dniu 21 grudnia 2020 r.,</p> <p>2) art. 180a kk polegającą na błędnym zastosowaniu tego przepisu i błędnym uznaniu, że oskarżony kierując samochodem w dniu 9 maja 2021 r. nie zastosował się do decyzji Starosty Gnieźnieńskiego nr (...).338.2018 z dnia 30 maja 2018 r. o cofnięciu oskarżonemu uprawnień do kierowania pojazdami kategorii B, pomimo że w wymienionej powyżej decyzji cofnięto oskarżonemu uprawnienia do kierowania pojazdami na okres 3 (trzech) lat, zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 21 lutego 2017 r. sygn. akt II K 225/16, co oznacza, iż okres obowiązywania decyzji o cofnięciu oskarżonemu</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	uprawnień do kierowania pojazdami upłynął w dniu 21 grudnia 2020 r. wraz z zakończeniem okresu obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów.	
Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zasadniczy zarzut apelacyjny był nietrafny, a opierał się na założeniu, że Sąd I instancji wydając zaskarżony wyrok, zastosował do obliczania okresu obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych przepis nieobowiązujący w dacie czynu. Sąd Okręgowy zgodził się natomiast ze stanowiskiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie, zaprezentowanym w tej kwestii w uzasadnieniu do wyroku z dnia 3 października 2022 r. w sprawie oskarżonego A. Ł. (1) o sygn. II K 1187/21. Uchylenie art. 43 § 3 kk na mocy art. 3 Ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 14 sierpnia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 1517) z dniem 5 grudnia 2020 r. nie wpływało zatem na bieg postępowania wykonawczego w sprawie Sądu Rejonowego w Gnieźnie o sygn. II K 225/16, w zakresie orzeczonego wobec A. Ł. (1) środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat. Bez wątplenia i było to istotne, w czasie orzekania przez Sąd Rejonowy w sprawie II K 225/16, jak też w momencie wyrokowania przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w postępowaniu apelacyjnym (wyrok z dnia 21 grudnia 2017 r., sygn. IV Ka 675/17) obowiązywał art. 43 § 3 kk, stanowiący, że do chwili wykonania obowiązku zwrotu dokumentu uprawniającego		

do prowadzenia pojazdów nie biegnie okres, na który orzeczono zakaz. Tym samym orzeczone w pkt 4 wyroku zobowiązanie oskarżonego do zwrotu dokumentu prawa jazdy do Starostwa Powiatowego w Gnieźnie skutecznie wprowadzało zawieszenie biegu zakazu prowadzenia pojazdów, do chwili fizycznego wykonania obowiązku zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdu. Oznaczało to, że do tego momentu okres na który orzeczono zakaz, nie biegł i to z mocy prawa. Jak wynika z danych aktowych, w tym przypadku, zawieszenie biegu zakazu obejmowało okres pomiędzy datą uprawomocnienia się orzeczenia karnego, tj. od 21 grudnia 2017 r. a dniem 2 sierpnia 2018 r., kiedy podsądny wykonał obowiązek z art. 43 § 3 kk i zwrócił dokument dający mu uprawnienia do prowadzenia pojazdów. Jak też wynika z analizy akt sprawy II K 225/16, odpis wyroku wraz ze wskazaniem, że okres wykonania środka karnego należy liczyć „od dnia zwrotu dokumentu prawa jazdy”, przesyłno właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania skazanego organowi samorządu terytorialnego, tj. Staroście Gnieźnieńskiemu (k. 521,525). Jak dalej prześledził przebieg postępowania administracyjnego Sąd wydający zaskarżony wyrok, decyzją Starosty z dnia 30 maja 2018 r. wydaną na podstawie art. 103 ust. 1 pkt 4 Ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, cofnięto A. Ł. (1) uprawnienia do kierowania pojazdami kat. B na okres 3 lat, zgodnie z wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie w sprawie o sygn. II K 225/16. Również w czasie tego postępowania administracyjnego obowiązywał wspomniany wyżej,

będący osiã apelacji – art. 43 § 3 kk. Jak te¿ ju¿ wy¿ej wspomniano i co jest bezsporne w sprawie, oskar¿ony A. Ł. (1) wykonał zobowiãzanie zwrotu dokumentu prawa jazdy, tak¿e wtedy art. 43 § 3 kk by³ normã obwoiãzujãcã. Z uzasadnienia decyzji Starosty Gnie¿nieñskiego z dnia 30 maja 2018 r. wynika³o za¿, ¿e bieg terminu zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat rozpocznie siã z chwilã zwrotu dokumentu, czego oskar¿ony miã pe³nã ¿wiadomo¿ otrzamawszy odpis w/wym decyzji. D. jeszcze Starosta okre¿li³ bieg okresu zakazu z wyroku SR w Gnie¿nie w sprawie II K 225/16 w decyzji z dnia 16 stycznia 2019 r. (k. 12). Wedle tych wszystkich ustaleñ przyjàc nale¿a³o, ¿e okres zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych bieg³ dla oskar¿onego A. Ł. (1) od dnia 2 sierpnia 2018 r. do dnia 2 sierpnia 2021 r. Tak te¿ wynika³o z policyjnych systemów informatycznych w dniu zatrzymania oskar¿onego do kontroli drogowej jako kierujãcego samochodem osobowym, tj. 9 maja 2021 r.

Zdaniem Sãdu odwo³awczego kontrola Sãdu I instancji dotyczãcã utraty mocy obowiãzujãcej przepisu art. 43 § 3 kk dla zweryfikowania biegu terminu zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych s³usznie zatem dotyczy³a powy¿ej przypomnianych momentów, potwierdzajãc, ¿e we wszystkich tych przypadkach (daty wyrokowania przez Sãd I i II instancji, data zwrotu dokumentu prawa jazdy) wspomniany art. 43 § 3 kk obowiãzywa³. Nale¿a³o jedynie zastrzec, i¿ przywo³anym w argumentacji Sãdu Rejonowego art. 25 Ustawy o zmianie ustawy

- Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw z dnia 14 sierpnia 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 1517), można było posłużyć się jedynie pomocniczo. Ten przepis przejściowy, jak trafnie zauważa apelujący, ma charakter procesowy i dotyczy postępowań wszczętych a niezakończonych przed dniem 5 grudnia 2020 r., co do zatrzymanych praw jazdy lub pozwoleń na kierowanie tramwajem. W związku z tym przepis ten nie znajdował wprost zastosowania w postępowaniu wykonawczym w sprawie o sygn. II K 225/16, jak wydaje się skrótowo przyjął Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie (vide: uzasadnienie wyroku, k. 113). Jednakowoż, można z tego przepisu wywnioskować, że skoro ustawodawca zdecydował o stosowaniu jeszcze dotychczasowych przepisów w sytuacji m.in. gdy zostało fizycznie zatrzymane prawo jazdy, to tym bardziej nie ma podstaw aby ingerować w prawomocne orzeczenia sądowe o wykonanym obowiązku zwrotu dokumentu prawa jazdy na podstawie art. 43 § 3 kk.

Odmienne zapatrywania obrońcy zaprezentowane we wniesionym środku odwoławczym były natomiast pozbawione podstaw i nieprzekonujące. Koncepcja prawna skarżącego abstrahowała od powodów wprowadzonej przez ustawodawcę zmiany Kodeksu karnego. Przypomnieć zatem trzeba, iż była ona następstwem generalnej automatyzacji systemu umożliwiającego weryfikację danych o kierującym pojazdem w centralnej ewidencji kierowców. Takich możliwości technicznych nie było w czasie orzkanego wobec

oskarżonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

To oznacza, że dopiero od momentu wprowadzenia tych innowacji okres obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych jest liczony od momentu uprawomocnienia się orzeczenia, bez możliwości jego przedłużenia związanej z brakiem zwrotu dokumentu. Zapatrywania prawne obrońcy dawałyby ewentualnie pole do merytorycznej dyskusji gdyby dotyczyły sytuacji, w której sprawca nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 43 § 3 kk do dnia wejścia w życie nowelizacji, tj. do dnia 5 grudnia 2020 r., co mogłoby skłaniać do uznania go za wykonany. Jednak, jak powyżej wskazano, przedmiotowa sprawa do takich wątpliwych nie należy i jak zasadnie wskazał Sąd Rejonowy, uchylene art. 43 § 3 kk z dniem 5 grudnia 2020 r. nie miało wpływu na bieg zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych prawomocnie orzeczonego i wykonywanego przed tą nowelizacją. Oskarżony A. Ł. (1) swoim zachowaniem wyczerpał zatem wszystkie ustawowe znamiona występkę z art. 244 kk, który stanowi, że przestępstwo to popełnia ten kto m.in. nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu prowadzenia pojazdów.

Sąd Okręgowy nie uznał także racji skarżącego, że Sąd Rejonowy dopuścił się obrazy przepisów prawa materialnego, błędnie uznając oskarżonego A. Ł. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 180a kk. Pozytywną weryfikację przesła bowiem i ta kwalifikacja prawna przyjęta w zaskarżonym wyroku, na podstawie art. 11 § 2 kk w kumulacji z art. 244 kk. Decyzję o

cofnięciu oskarżonemu uprawnienia do kierowania pojazdami wydał bowiem właściwy organ, będący tylko wykonawcą wyroku sądowego, którym orzeczono środek karny zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Należy przy tym podkreślić, iż organ ten nie był uprawniony do weryfikacji wyroku sądu karnego, a wręcz zobowiązany był cofnąć uprawnienia do ich prowadzenia w orzeczonym zakresie oraz nie mógł wydać tych uprawnień w okresie obowiązywania zakazu (§ 2 art. 182 kkw). Poza tym, dla wyczerpania znamion występkę z art. 180a kk ważne jest, aby w chwili prowadzenia pojazdu mechanicznego przez sprawcę decyzja o cofnięciu uprawnień była wykonalna. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, że oskarżony A. Ł. (1) popełnił występki z art. 180a kk, będąc osobą wobec której taka decyzja o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami zapadła. Jednocześnie, wbrew głośnym sugestiom apelującego, słusznie przyjęto w zaskarżonym wyroku, iż podsądny miał pełną świadomość w chwili czynu, tj. 9 maja 2021 r., że nadal obowiązuje go sądowy zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych oraz wykonalna jest, znana mu decyzja Starosty Gnieźnieńskiego z dnia 30 maja 2018 r. o cofnięciu mu uprawnień do kierowania pojazdami kat. B, której się wszak podporządkował zdając dokument prawa jazdy w dniu 2 sierpnia 2018 r. W dniu 9 maja 2021 r. zatem kierował samochodem w okresie, na jakim na mocy w/wym decyzji - cofnięto uprawnienia do kierowania pojazdami.

W związku z powyższym, dla odpowiedzialności karnej

oskarżonego A. Ł. (1) nie miały znaczenia spostrzeżenia obrońcy na temat zachowania osoby, która prowadzi pojazd mechaniczny po zakończeniu okresu wskazanego w decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi. Dla rozszerzenia wiedzy w omawianym zakresie można dodać, iż zachowanie osoby, która prowadzi pojazd mechaniczny po zakończeniu okresu wskazanego w decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, ale bez ich odzyskania, nie stanowi niestosowania się do decyzji o ich cofnięciu, lecz jest prowadzeniem pojazdu mechanicznego bez posiadania uprawnień. Tym samym zachowanie to nie wyczerpuje znamion przestępstwa z art. 180a kk, a stanowi wykroczenie z art. 94 § 1 kw (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2022 r., V KK 138/22, LEX nr 3434090). A poza tym oczywiście nie wypełnia znamion przestępstwa z art. 180a kk osoba, której przywrócono uprawnienia do kierowania pojazdem. Decyzję taką wydaje starosta na podstawie art. 103 ust. 3 ustawy o kierujących pojazdami po ustaniu przyczyn, które spowodowały jego cofnięcie, oraz po uiszczeniu opłaty ewidencyjnej.

W kontrolowanym przypadku taką decyzję o przywróceniu oskarżonemu A. Ł. (1) uprawnień do kierowania pojazdami kat. AM,B1,B wydał Starosta Powiatu Gnieźnieńskiego (decyzja w tomie III akt SR Gniezno o sygn. II K 225/16) ale dopiero dnia 26 stycznia 2022 r.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Kontrola odwoławcza nie potwierdziła by doszło do naruszenia prawa materialnego, tj. art. 244 kk, czy art. 180a kk, a przypisanie znamion tych przestępstw oskarżanemu było w pełni prawidłowe i oparte na niebudzących żadnych wątpliwości ustaleniach faktycznych odnośnie biegu okresu zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych wobec oskarżonego A. Ł. (1). Uchylenie art. 43 § 3 kk z dniem 5 grudnia 2020 r. nie miało zatem żadnego wpływu na bieg okresu zakazu tego środka karnego, który rozpoczął się w dniu 2 sierpnia 2018 r. i obowiązywał do dnia 1 sierpnia 2021 r.		
Lp.	Zarzut	
3.2.	<p>Obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 kpk, a mianowicie:</p> <p>1) Art. 42 ust. 1 Konstytucji RP, art. 1 § 1 kk i art. 43 § 2 kk polegającą na błędnym niezastosowaniu tych przepisów do obliczenia okresu obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów, orzeczonego wobec oskarżonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 21</p>	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	<p>lutego 2017 r. w sprawie II K 225/16 na okres 3 lat, pomimo że czyn objęty oskarżeniem popełniono w dniu 9 maja 2012 r., a w dacie czynu obowiązywał przepis „Pozbawienie praw publicznych, zakazy i nakazy obowiązują od uprawomocnienia się orzeczenia”, a nadto wyrok uprawomocnił się w dniu 21 grudnia 2017 r., co oznacza iż okres zakazu prowadzenia przez oskarżonego wszelkich pojazdów upłynął w dniu 21 grudnia 2020 r.,</p> <p>2) Art. 30 kk polegającą na błędnym niezastosowaniu tego przepisu i błędnym uznaniu, że oskarżony kierując samochodem w dniu 9 maja 2021 r. wiedział, iż obowiązuje go zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, orzeczony wyrokiem Sądu Rejonowego w Gnieźnie z dnia 21 lutego 2017 r. sygn. akt II K 225/16 na okres 3 lat, pomimo że, zgodnie z ustawą obowiązującą w dacie popełnienia czynu, zakaz prowadzenia przez oskarżonego wszelkich pojazdów mechanicznych obowiązywał przez okres trzech lat od uprawomocnienia się orzeczenia i upłynął w dniu 21 grudnia 2020 r.</p>	
<p>Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Art. 42 ust. 1 Konstytucji RP stanowi, że odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto dopuścił się czynu zabronionego pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia. Nie można więc stosować odpowiedzialności karnej ani też wymierzać kary na podstawie ustawy wprowadzonej w życie już po popełnieniu przestępstwa.</p>		

W ocenie Sądu odwoławczego ta norma prawna nie została w żadnym razie przełamana przez Sąd Rejonowy w kontrolowanej sprawie. Przepis art. 43 § 3 kk został zastosowany przez sąd karny w sprawie II K 225/16 w czasie gdy obowiązywał w Kodeksie karnym, a badanie czy niepodporządkowanie się zakazowi prowadzenia pojazdów mechanicznych miało miejsce w okresie obowiązywania zakazu i obliczanie go wedle porządku sprzed nowelizacji, było zgodne z literą prawa. Idąc za koncepcją obrońcy należałoby się spodziewać konieczności takiego samoobliczania wstecz dla wszystkich osób z zakazem prowadzenia pojazdów mechanicznych, wobec których zastosowano art. 43 § 3 kk, co byłoby absolutnie nieracjonalne i pozbawione logiki. W ustawie karnej uchylającej art. 43 § 3 kk rzeczywiście nie ma przepisu z którego wynikałoby, że do czasu upływu okresu obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego przed uchyceniem art. 43 § 3 kk, do obliczania okresu obowiązywania zakazu stosuje się przepisy dotychczasowe, gdyż było to zbędne. Oczywistym jest zatem, że art. 43 § 2 kk nie zastąpił w takich sprawach automatycznie prawomocnych orzeczeń gdzie zastosowano art. 43 § 3 kk, jak to miało miejsce w przypadku oskarżonego A. Ł. (1).

Sąd odwoławczy nie zaakceptował też stanowiska obrońcy (zgłoszonego z daleko idącej ostrożności procesowej), że w sprawie należało zastosować art. 30 kk, który dotyczy sprawcy pozostającego w nieświadomości

bezprawności swojego czynu, tj. błąd co do prawa (error iuris). Jak wiadomo bezprawność jest kryterium oceniającym wartość zachowania z punktu widzenia prawa (zob. A. Grześkowiak, w: Grześkowiak (red.), Prawo karne, s. 77) i ma miejsce, gdy sprawca nie uświadamia sobie bezprawności czynu, myli się co do jego prawnej oceny, sądząc, że jest zgodny z prawem (zob. Z. Ćwiąkalski, Błąd co do bezprawności, s. 67). W sytuacji błędu co do prawa sprawca ma świadomość ustawowych znamion czynu, jednak sądzi, że nie jest on czynem bezprawnym. W sytuacji kiedy błąd sprawcy jest usprawiedliwiony wyłącza on jego winę. Trzeba przy tym pamiętać, że błędne przekonanie, iż popełniany czyn zabroniony nie cechuje się bezprawnością, jest usprawiedliwione wówczas, kiedy sprawcy nie można zarzucić, że gdyby dochował należytej staranności, to dokonałby właściwej oceny prawnej tego czynu i tym samym uniknąłby błędu. Organ procesowy, czyniąc ustalenia w tym zakresie, powinien przeanalizować całokształt czynników (obiektywnych i subiektywnych), które mogły mieć wpływ na kształtowanie się owego błędnego przekonania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 1974 r., I KR 362/73, OSPiKA 1975, Nr 4, poz. 79).

Zdaniem Sądu II instancji ten ratunkowo podniesiony zarzut apelacyjny nie rzutował na sytuację prawnokarną oskarżonego A. Ł. (1) i nie było podstaw do jego zastosowania. Należy bowiem pamiętać, że sąd bada świadomość bezprawności sprawcy na moment czynu. Nie może to natomiast być odnoszone, jak w

tym proponowanym w apelacji wypadku, do stanu późniejszego, gdy oskarżony wyjaśniał w trakcie postępowania karnego pod przyjętą linię obrony, zbudowany wiedzą uzyskaną od obrońcy. W sprawie jest oczywistym, iż oskarżony zanim popełnił zarzucany mu czyn zabroniony w dniu 9 maja 2021 r. nie ustalił, że orzeczony wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat obowiązywał do dnia 20 grudnia 2020 r. Wedle prawa i to co było mu wiadome z decyzji Starosty Gnieźnieńskiego, zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych kończył się dopiero w dniu 1 sierpnia 2021 r., tj. 3 lata po tym jak zdał dokument uprawniający go do kierowania pojazdami mechanicznymi. Nie został też wydany żaden przepis nakazujący weryfikację spraw, w których zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych był połączony z obowiązkiem zwrotu prawa jazdy. Nie było zatem podstaw aby jako uzasadnione usprawiedliwienie traktować „włożone w usta” oskarżonego twierdzenia obrońcy, iż kierował się brzmieniem art. 43 § 2 kk, licząc bieg okresu zakazu od daty uprawomocnienia się wyroku.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

<p>Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi na całkowitą niezasadność omówionego zarzutu. Kontrola odwoławcza nie potwierdziła by doszło do uchybienia przepisom materialnym regulującym podniesione zagadnienia, a w konsekwencji nie wykazała istnienia powodów przemawiających za wydaniem w tej sprawie orzeczenia reformatoryjnego, o które wnioskował apelujący.</p>		
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>	
<p>3.3.</p>	<p>Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, polegający na błędnym ustaleniu, iż oskarżony, kierując samochodem w dniu 9 maja 2021 r., wiedział, iż orzeczony wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych obowiązuje do dnia 1 sierpnia 2021 r.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Sąd Okręgowy nie stwierdził aby podstawę zaskarżonego wyroku stanowiły błędne ustalenia faktyczne, mogące rzutować na treść wydanego orzeczenia kończącego sprawę. Przeprowadzone przed Sądem Rejonowym postępowanie dowodowe nie dawało podstaw aby przyjąć ustalenie, iż oskarżony, kierując samochodem w dniu 9 maja 2021 r., kierował się przekonaniem, iż orzeczony wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych już przestał obowiązywać. Dowód w postaci wyjaśnień A. Ł. (1) w</p>		

tym zakresie zasadnie został przez Sąd I instancji zakwestionowany jako niewiarygodny co do jego niewiedzy o złamaniu środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. Na podstawie akt sprawy trzeba było bowiem podważyć wersję, wedle której oskarżony nie mający wykształcenia prawniczego (zawód wyuczony operator obrabiarek) tak zgłębiał przepisy prawa i dokonywał samodzielnych analiz stanu prawnego po uchyleniu art. 43 § 3 kk. Znamienne jest też przemilczenie przez oskarżonego kwestii wykonalności decyzji Starosty Gnieźnieńskiego z dnia 30 maja 2018 r. o cofnięciu mu uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych, do której wszak się dostosował zdając dokument prawa jazdy. Oskarżony nie miał przecież żadnej odmiennej decyzji w tym przedmiocie, wydanej do dnia 9 maja 2021 r. W tej sytuacji odwoływanie się do daty uprawomocnienia się wyroku Sądu Rejonowego w Gnieźnie w sprawie II K 225/16 było całkowicie dowolne i bezpodstawne, stanowiąc przejaw li tylko przyjętej linii obrony.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Brak podstaw do uwzględnienia powyższego wniosku z uwagi

na stwierdzoną bezzasadność
omówionego zarzutu.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu I instancji utrzymano w mocy w całości.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
<p>Powodem utrzymania wyroku w mocy jest całkowita niezasadność zarzutów apelacji oskarżonego, jak też brak podstaw wskazanych w art. 439, 440 i 455 kpk, uzasadniających zmianę lub uchylenie wyroku poza granicami zarzutów i wniosków apelacji.</p> <p>W związku z zaskarżeniem wyroku Sądu I instancji w całości i w myśl art. 447 § 1 kpk, że apelację co do winy uważa się za zwróconą przeciwko całości wyroku, Sąd Okręgowy skontrolował także orzeczenie o karze. W wyniku tej kontroli nie stwierdził jednak powodów aby ingerować w tą część wyroku. Kara wymierzona podsądnemu nie razi bowiem surowością, oscylując w dolnej granicy zagrożenia, tak co do kary zasadniczej, jak też obligatoryjnego w tym przypadku środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.</p> <p>W obecnie obowiązującym stanie prawnym, w myśl art. 43 § 2 kk z chwilą uprawomocnienia się wyroku obowiązuje ten zakaz oraz rozpoczął też biec roczny okres tegoż środka karnego, tj. od dnia wydania wyroku przez Sąd II instancji.</p>	

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
3.	<p>Zgodnie z art. 636 § 1 kpk w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego ma on obowiązek ponieść koszty sądowe na rzecz Skarbu Państwa. Koszty te zgodnie z art. 616 § 1 kpk obejmują wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania oraz opłaty. Kierując się tą zasadą Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 zł tj. ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism, co wynika z § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2013, poz. 663 ze zm.) i na podstawie art. 3 ust. 1 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (t.j. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) wymierzył mu opłatę za II instancję w kwocie 120 zł.</p> <p>Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw z art. 624 § 1 kpk, uzasadniających zwolnienie oskarżonego z obowiązku ponoszenia całości kosztów sądowych wygenerowanych w postępowaniu apelacyjnym.</p>

7. PODPIS
Hanna Bartkowiak